

LIPANAN
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur Responsable
J. ADJEMIAN
Պատասխանատու Տնօրէն
Ժ. ԱՃԵՄԻԱՆ

LIPANAN

Red. Journal LIPANAN Place des Canons Beyrouth

Թղթակցութիւններ ուղել պատասխանատու Տնօրէնին

ՊԻՐԲԱՐ
14
ՄԱՅԻՍ 1926
ԲԱՅՆՏԻՆ ՏԻՎ: 4800.
Տեղական 300 150 Ա.Գ.
Ուրիշ 350 175
Արտաւի, 100 50
Ամերիկա 6 3 Տօ.

Յիշատակում ձեռագրերը եւ չհաստատուած լուսանկարները
Գ. ՏԱՐԻ ԹԻԻ 193
ԲԱՆԱԲԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ
ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԴՇ. ՈՒՐ. ՕՐԵՐԸ:

ՊԵՅՐՈՒԹԻ ԳԼԽԱԽՈՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՍԴԹԱՎԱՅՐԻ (ՔԵՄԲ) ՑԱԻԵՐԸ

(ԼԻԲԱՆԱՆ)Ի ԲԱՅԱԾ ՊԱՐԳԵՒԱԽՈՐ ՄՐՑՈՒՄԸ

«... ՄԵՐ ԿՐՑԱԾ ԶԱՓՈՎ ՊԵՅՐՈՒԹԻ ՀԱՅԿ. ԳՍԴԹԱՎԱՅՐԻ (ՔԵՄԲ) ԱԶԳԱԿԵՅՆԵՐՆՈՒՍ ՕԳՏԱԿԱՐ ԸԼԼԱԼՈՒ ԱՆԿԵՂԾ ՄՏԱԴՐՈՒԹԵԱՄԲ՝ ԱՅՍՕՐՈՒՆԷՄ ՄՐՑՈՒՄ ՄԸ ԿԸ ԲԱՆԱԲԱԿԱՆ ՄԵՐ ԹԵՐԹԻՆ ՄԷՋ.

ՈՒՐ ՊԵՅԻ ԸՆԴՈՒՆԻՆԴ ՈՒ ՀՐԱՏԱՐԱԿՆԵՐ ԱՄԷՆ ԿՐՈՒԹԻՒՆ ՈՐ ԿԸ ՆԵՐԱՑԱՑՆԵՐ ՊԵՅՐՈՒԹԻ ՀԱՅԿ. ԳՍԴԹԱՎԱՅՐԻ (ՔԵՄԲ),

1.- ԻՍԿԱԿԱՆ ՑԱԻԵՐԸ, ԵՒ 2.- ԱՆՈՐ ՃԺՄԱՐԻՏ ՈՒ ԿԱՐԵԼԻ ԴԱՐՄԱՆՆԵՐԸ.

Ամիս մը վերջը մասնաւոր Բնիկ Յանձնաժողով մը պիտի լինէ նկարագրուած ցաւերն ու առաջարկուած միջոցները եւ դարձանները ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆԴԻՄԱՅՈՂԻՆ, ԷՆ ՀԱՒ ՊԱՅԿԵՐԱՅՆՈՂԻՆ. ՆԱԿԱԿԱՅՐՄԱՐ Պարգեւէ ՄԸ ԶԱՏ,

ՄԷԿ ՏԵՐՈՒՆԸ ԶՐԻ «ԼԻԲԱՆԱՆ» ԵՒ ՊԵՅԻ ՆՈՒԹԻՐԵՆԻՔ:»

(«Լիբանան» թիւ 189, Ապրիլ 30)

Մ. ՇԱՐԼ ՖԱՎԼ

Մ. ՇԱՐԼ ՖԱՎԼ ՎԱՐԻՉ ՏՆՕՐԷՆ ՄԵՐՉ. ԱՐԵՒԵԼԻ ՆԱԿԱԿԱՅՐՄԱՐՈՒՄԻ ՊԵՅՐՈՒԹԻ—ԼԻԲԱՆԱՆ ՄԱՍՆԱՃԻՒԼԻՆ (Կենսագրական ծանօթութիւններ)

Մ. Շարլ Ֆավլ ծնած է Պուրիա, Կեսարիոյ մօտ Թալաս գիւղաւանքում. 19 Օգոստոս 1882-ին: Նախնային պատգաւ մըն է որ ծնողը՝ պատուելի եւ սիրելի ձեռն է. Ֆավլ, նոյնպէս իր սեռ հայրն ու մեծ մայրը՝ Տադէր ու Յիւլիէն Վ. Ա. Ֆարմազար (1852—1903) Պուրիոյ Կեսարիա, Թալաս քաղաքներէն մէկը պատգաւաւոր եւ իբրեւ Մանրկարգի միտքները, ինքը Մ. Շարլ Ֆավլ ապրած է Թալաս մէջ մինչեւ 1896-ի Հոկտեմբեր. որ բուսականին մեկնած է անկի Ամերիկա բարձրագոյն վարժարան մտնելու: Հարկաւոր համալսարանէն օրացնաւոր եղած է 1905-ի Յուլիոս ամսուն: Ներսիսապետ հասակին մտած է ամերիկեան դիւանագիտական ծառայութեան մէջ, 1906 Յուլիոսին մինչեւ 1913-ի Նոյեմբերը. զիստաւորաբար ի Կոստանդնուպոլիս՝ Ամերիկեան դեսպանատան մէջ, ուր եղած է օտար լեզուաց ֆուրսուղար, առաջին բարձրագոյն, մինչեւ 1913. որ բուսականին նմանաբար է դիւանագիտական ասպարէզէն, առողջական վրնակին պատճառաւ իր ծնողաշրջ. ու կը գտնուէին Ամերիկեան Մ. Նահանգները:

Մտնումն իրենց ուր դիւանագիտական ծառայութեան ժամանակամիջոցին մէկ մասը անցուցած է Վաշինգթոն, նախ իբր Օդնաման պետի, եւ յետոյ իբրեւ պետ՝ օտարութեան Մերձ. Արեւ. ի նկարին մէջ, 1910 Յուլ. 1912 Փետր:

1914 Յունիսին մինչեւ 1918 Դեկտեմբեր պատգաւաւոր եղած է պոլովասի ընկերութեան վարչութեան մէջ Բեքլեհեմ (Ամերիկա) քաղաքը:

1918 Դեկտեմբերէն մինչեւ 1922 Հոկտեմբեր, Նիւ-Յորք, Մերձաւոր Արեւել. ի նպաստամտոյցին մէջ արտաքին գործերու ֆուրսուղար եղած է: 1922 Հոկտեմբերէն մինչեւ 1923 Մարտ, ծառայած է Մերձաւոր Արեւելի նպաստամտոյց գործին Յունաստանի մէջ: 1923 Մարտ 12-էն ի վեր կը գտնուի Մերձաւոր Արեւելի նպաստամտոյցին մէջ Պէյրութ—Լիբանան:

1923 Ապրիլ 12-ին ճանաչուած է Մերձ. Արեւելի նպաստամտոյցի Պէյրութ—Լիբանան մասնաճիւղին վարիչ Տնօրէն, պատգաւ մըն որ կը վարէ մինչեւ այսօր:

Վաճառ եմ որ ճանոց պիտի պատգաւաւոր «Լիբանան» ընթերցողներուն ծառայութեան ղեկավարին ու հակին կենսագրութեանը անոր՝ որ հայ մը չըլլալով մեկեղ, հայու մը պէս անդուլ կը յոգնի օտարներէ ի վեր մեր հազարաւոր օրերն ու օրերները պատգաւաւոր. սնուցանելու եւ կրթելու գործին: Այս նշանակաւ եւ որ՝ զոյժ եւ անամբ կրկնակի դիմուկներով հաղի կրցանք մեզ իրեն իմէ ներկայ լուսակարը եւ կենսագրական հաւիտ ծանօթութիւններ, եւ օրերու աղակերպ մէջ արտաւանք բանախօսութիւնը:

Յարգելի Տնօրէն կը նախընտրէ որ իր անձով չգրաւորէ: «Ես չեմ կարծի, կ'ըսէ իրենաւորութեամբ, ես չեմ կարծի որ իմ կեանքս ու գործունեութիւնս կանգնուին օտարագրուող բաներ մը ի վրան»:

Մերձ. Արեւ. ի Ամերիկեան նպաստամտոյցի Պէյրութ Լիբանան մասնաճիւղին վարիչ Տնօրէն հայաւոր Շարլ Ֆավլի կարեւոր մէկ բանախօսութիւնը, արտաւանքաւ Մերձ. Արեւ. ի օրերու ընդէրակցութեան աղակերպին էջ, Ապրիլ 22-ի երեկոյթին առթիւ:

Ես առօր յիշատակումս, բարի գաղաւթ կը մտնի մէջ Որբերու Ընկերակցութեան աղակերպին, ոչ թէ միայն նպաստամտոյցի՝ այլ Որբերու Ընկերակցութեան, անոր իտիքաւոր մարմինն ու հարկաւոր անդամները կողմէն Զեյթին շատերը լսած ըլլալու եւ Ընկերակցութեան մասին, Ես հայրն շատ հաւանական է որ անոր կազմակերպութեան ու հետապնդած նպատակի մասին բոլոր մարմինները ու ներքին ինքնաշարժութեամբ անոր հայրն, ու ուր կ'ընդգրկուի օգտակար կը հանդիսանայ թէ ոչ, Անա ասոր համար է որ Զեյթ, Պէյրութի հայ համայնքին իրենք ընտրուին՝ հարկաւոր եմ հոս, արդեօք իմանա՞նք թէ ո՞ր է Որբերու Ընկերակցութեան Անդամը ուրիշ թէ Որբերու Ընկերակցութեանը օրբանոցներէն ելած մեր օրբերու համար ինչ կ'ընէ Մենք շատ պէտք ունենք Ձեր հաւակցողութեան ու օգնութեան, որովհետեւ Ձեզնէ մտնող կրնան մեզի թելադրութիւններ ընել թէ ինչ ձեռքով կարելի է աւելի բեղմնաւոր դարձնել զայն եւ կամ կրնա՞նք մեզ զգուշացնել շատ մը վտանգներէ որ կան միշտ մեր շուրջը: Ներքեր երեք տարի առաջ, ես նպատակաւորաբար վարիչ Տնօրէնի պաշտօնի կոչուեցայ, այս շրջանի մեր օրբանոցներուն մէջ մասնաւորապէս (14 000) էն քիչ մը աւելի օրբեր կը գտնուէին՝ որոնցմէ 10 000-ը մէկ կամ երկու տարւոյ միջոցին Անատոլիոյ եկած հայ երկու տարբեր կը բաղկանային. իսկ այսօր 2,500-էն աւելի պաշտօն է թիւը անոնց որ աղակաւին մեր օրբանոցներէն մէկ կը գտնուին, ուրիշն այս վերջին երեք տարւոյ ընթացքին մեր օրբանոցներէն 7,000 երկու տարբեր ելած են: Անոնցմէ մի քանի հարիւրը Յիւստան, Հարաւային Ամերիկա եւ այլուր մեկնած են. աղակաւին կը հաշու թէ անոնցմէ մօտ 6,000-ը Մարիա մէկ էր գտնուին:

Ես մեծամասնութիւնը իրենք զիրենք կ'ապրեցնեն այն արհեստներով՝ որ մեր օրբանոցներուն մէջ օրբանոցներու հոս օրբանոցներուն մէջ իրենք արտաւորաւ օրբանոցներուն մէջ աղակերպին մեծ աղակերպին համար:

Անոնցմէ մօտ 2,000-ը Հալէպի մէջ, մի քանի հարիւրը Իսկէնտէրուլի, Զահէթի, Իստանպուլի ու Սուրիայի զանազան կողմերը եւ մեծամասնութիւնը Պէյրութի մէջ կը գտնուին եւ մենք կը կարծենք թէ 2,000-էն աւելի է անոնց թիւը այս օրբանոց 2-րդ ու մեր բնական այս քաղաքին մէջ:

Մերձ. Արեւ. ի Պէյրութ Ընկերակցութեան նպատակաւորութեան ընդհանուր քարտուղար Մր. Վիգորի մօտ քիչ արդիւնքներն են, ան էր որ յաջաւ այն տեսակ կազմակերպութեան մը անդամներուն թիւը որ պիտի ըլլար այս օրբերը ի մի բերող, օրբանոցներէն ներս թէ զուրո, իբրեւ օգնութեան զգուշացող հարկերու զօրաւոր աղակերպ եւ նաեւ օրպէսզի վառ պահեն այն գեղեցիկ յաւակութիւնները որ իւրաքանչիւն օրբանոցներուն մէջ:

Մր. Մեքսիքէն, որ ինքնաւորապէս շրջանի վարիչ տնօրէն էր, առաջին անգամ ըլլալով Յունաստանի Բաթալա շրջանին մէջ գործնական գետնի վրայ դրաւ այս գաղափարը, ուր հարիւրաւոր շրջանաւորաբար օրբեր ծխախոտի մշակութեամբ կ'ընդգրկուէին: Անոնք պէտք էր զգային այնպիսի մէկը որ լաւ հասկնալով իրենք գործիւնը՝ առաջնորդէր զիրենք, օգնէր իրենք կեանքը լաւ օրբերու ու յաջողութեան համար:

Հոս, Մարիայի մէջ, Որբերու Ընկերակցութեանը սակէ մօտ երկու տարի առաջ էր որ գործնական կ'ընդգրկուէին Միո Հարաւային ու իրենք գործակցութեան կողմէ. որոնք օրբերու ղեկավարութեան պատգաւաւոր էին, որ վերջերս կոչուեցաւ Որբերու Բաժնու:

Ապագային մասով խոր պատգաւաւոր Պէյրութի Ինքնակազմակերպութեան օրբ բանաւոր, Գաղափարներու ընթացական իրաւունքներ. «Լա Սիւրի եւ հայեր. կարգաւոր 2-3 էջեր»:

Թեան Բաժին Լեւոն գործունէութիւնը որոշանցներու մէջ սկսաւ, ձուլի, Սայաթի, Անթիլիասի, Ղարաբի, ձեւակի և ինչ. բայց վերջէն գործը դարձանալով մասնաճիւղեր կազմակերպութեան Պէյրութի մէջ ու ալլաւ ուր անոնք ալիւս որոշանցներէն դուրս կը գրանցուին: Բայց անգլանորութիւնը աւելի թալ էր, որքանքն շտապիչները ըմբռնած էին այս օրինակ կազմակերպութեան մը օգտակար նպատակը, ու այս պատճառաւ չէին գիտեր թէ ինչո՞ւ համար իրենք պէտք էր որ ժամանակ ու ջանք վատէնին, անոր միանալով իրենց գործակցութիւնը արեւելու: Անցեալ տարւոյ Մայիսին մենք շատ յաւանաբար անցաւ եւ Y. W. C. A. չէնքին մէջ ժողովի մը ատենին անդամներուն խօսեցոյթէ, եթէ անոնք չեն օգտուիր տխրած տիւր ու դաշն յաջողցնել, բնականաբար մենք չպիտի օգտնուէ ժամանակ ու դրամ վատնել զայն արհեստականապէս կանգուն պահելու համար ու այս պէտքով իրենց եամբին ձգեցինք Որքերու Ընկերակցութեան գաղափարը կամ շարունակելու: Արդիւնքը անմիջական եւ համադիչ եղաւ ու մեզի օգտուեցաւ թէ շատ թիւով տղաք ու տղիկներ կան անոր համար ու անոր մէջ աշխատելու պատրաստ:

Այսպէսով անցեալ ամառունէն ի վեր ան օւսմանք եւ շարաթէ շարաթ ան մեզ կ'ապացուցանէ իր արդիւնները: Բայց մենք գտանք որ քաղաքի հայութեան մտքերը տակաւին այդ ուղղութեամբ շատ աստիճան են, որոնց պէտք ունինք խորեւ անկեղծ բարեկամները, բարի մտածողները ու օգնողները: Որքերու Ընկերակցութեան, ու անա ասոր համար է որ Ձեզ այս գիշեր հոս հրաւիրած ենք: Գլխաւոր բացատրականք Տէր Դիոնիս Հայր Տրէզանի կողմէ պրտի տրուի, որը արքանոցներու մէջ Լուսաւորչակաւ Եկեղեցւոյ պաշտամունքի ու արքերու կրօնական ու բարոյական երթուքեանց պատասխանատու է: Բայց ես կուզեմ որ դուք գիտնաք թէ մենք նաեւ ունինք լաւ խորհրդատու մարմին մը, անոր անդամներուն մէջ կը հաշուին ոչ թէ միայն երեք հայ յարանաւանութեանց պետերը, այլ հանրաժողով վաճառականներն ու ազատ արուեստականները, ինչպիսիք են Տիարք, Հաղարպետեան, Տաթաւեան, ու Սաբաֆեան Ձեր վաճառականներն ու Տը. Միլոնեան, նաեւ Մ. Բրկչ. Միս Պըրաւն ևն. ասերիկացիք:

Անցեալ ամառուայ ու ալլաւ մէջ Որքերու Ընկերակցութեան մեծնալն ու զորանալը այնչափ գոհացուցիչ էր որ անոնք թէ Որքերու Ընկերակցութեան համար տեղ մը անհրաժեշտ է ուր անոնք կ'արեւան համախմբուի դասերու, խաղերու, ներկայացումներու, ուսանելու ևն համար: Մենք գոհաբերութիւններէ վերջ այս մեր փափաքը իրականացաւ. երբ անցեալ փետրվարին այս չէնք լինալով նուիրուեցաւ Որքերու Ընկերակցութեան: Ու հիմա՝ ինչք՝ Որքերու Ընկերակցութեան է որ այսօր Ձեզ կը հիւրընկալէ ու ես միայն իրենց առաջարկին վրայ եւ իրենց հոգիները կը խօսիմ: Անոնք հոս ունին գրառնական մը, գրադարան-թնայրարան մը, ուր կը գտնուին 900է ատեի գրքեր, այս նուագախումբը որ

մեզի համար այս իրիկուն գեղեցիկ կը տարներ կը նուագէ, պղտիկ կը պահ մը ուր կը ծախուին մանր մանր օւտեղիքներ և տակաւին ուրիշ բաներ որոնք կ'ամաց կ'ամաց կը կատարեալագործուին: Յետ անառքի մէջ ուրախ պիտի ըլլայինք որպէսզի մի քիչ ժամանակ տալիք նախաւ այս բարբոսն ու տեսնէք թէ ինչ նպատակալարմար տուն մը հայթայթուած է այս հորիւրաւոր անտուն պատանիներու համար: Նման ծառայութիւն մը կը կատարուի չըլա-նաւարտ որքանիներու Y. W. C. A. կողմէ որոնք հետ մենք միշտ համագործակցութեան մէջ ենք:

Այն պատանիները որոնք նուագախումբը կը կազմեն, մեր առաջնական ձեւակի ու Անթիլիասի նուագախումբներու տղաներն են և զործիքները Դիւպէլի օրքանոցի նախկին գործիքներն են, ու անոնց զեկավարը նոյնպէս Դիւպէլի սաներէն է որ Ամերիկեան Համալսարանի ուսանող է: Այս նուագախումբը հազիւ մէկ երկու ամառայ կեանք ունի ու քիչ վերջը անոնք պիտի կրնան նուագել Դիւպէլի: Անթիլիասի ու այժմու Սայաթի չափ, ասոնք բոլորը կազմակերպութեան վարկ մըն է և անաւանդ իրենց՝ պատանիներուն և անոնց զեկավարներուն:

Սոսքս չ'աւարտած մի քանի խօսք եւս. Յաճախ նպատակաւորօրէն համար քննադատութիւններ տեղի կ'ունենան այս ինչ կամ այն ինչ խնդրի կարգադրութեան մասին, քննադատութիւններ մեզի բնաւ ցաւ չեն պատճառեր եթէ երբեք անոնք ճշգրիտ տեղեկութեանց վրայ հիմնուած ըլլան, բայց մեր դիտողութիւնը անոնց է, որոնք առանց խնդրին ճշգրտութիւնն ու անկեղծութիւնը յուսաբանելու ասանց իրենց ժամանակէն քիչ մը դուրս եւ որոշ տեղեկութեանց համար ծանծաղ-թը ստանձնելու կամապարեն իրենց քննադատութիւնները ժամուկին յանձնելու: Մենք միշտ օրով ընդատալ կ'երթանք այն ջանքերուն որոնք իրականութիւնը պարզել կը ձգտին ու մեզի կ'օգնեն մեր աշխատանքներուն ունէ մէկ մասը աւելի լաւ կատարելու համար: Մենք մեր կազմակերպութեան ղեկըս եղող ունէ մէկէ աւելի լաւ կը հասկնանք մեր թերի կողմերը որոնք պէտք ունին շտկուելու, ուրեմն երբ որ Ձեր կողմէ ունէ թերադրանք կամ դիտողութիւններ կ'ունենանք իրենց մէջ յայտնուած քննադատութիւններն ու անկեղծութիւնները որոնք Ձեր ականջը կը հասնին ճշգրիտ են և պէտք են որ մամուլի մէջ յայտարարուին, հաճեցէք զանոնք օգտուի մեզի ըսել, կամ գտնէ Մերմ. Արեւ. Որք. Ընկ. խորհրդատու մարմին հայ անդամներուն, որոնք դուք կը վստահիք: Մենք կ'օւնանք որ թերթերը մեր մասին գրեն և չենք ալ ուզող թէ անոնց գրածները միշտ գոգոտանքներ ըլլան, այլ մենք կ'աղանջ որ անոնք իրականութիւնը տպեն և ոչ թէ «պարապ քոյ ըսաւ»ներ և կարծեմ թէ դուք ամենքիդ ալ համաձայն էք որ այն խնդրանքս բոլորովն անախտ և յարմար է Մենք կրկին անգամ Ձեր ներկայութեանը համար շնորհակալութիւն կը յայտնենք ու կը յուսանք թէ դուք միշտ որքերու Ընկերակցութեան լաւ բարեկամներ պիտի ըլլաք:

UN PEU D'HISTOIRE

Car nombre de Beyrouthins et, à prio ri, d'étrangers, ignorent totalement ces camps arméniens, cependant bien dignes d'intérêt. Nous avons voulu constater, de visu, la situation des susdits camps affrontant le pseudo danger de tuberculose et autres maladies en "ose", ou en "isme".

À la suite des incidents qui se déroulèrent en Cilicie et en Syrie Septentrionale en 1920 et en 1919, un grand nombre d'arméniens prirent le chemin du Liban, de tout temps refuge et asile de tous les persécutés. Un flot de 10 à 12,000 personnes élirent Beyrouth comme seconde patrie. Se figure-t-on l'ahurissement-c'est le mot des pouvoirs publics en présence de ce flux envahisseur et venant, au nom de la communauté de traditions, nous demander asile et protection. Une installation provisoire de tentes en fixa le plus grand nombre entre les parcs d'armée et la Cie des tramways. Quicouque a vue les installations lamentables des infortunés en 1919 ne peut s'empêcher de constater un changement notable dans les camps actuels. Plus tard, à la suite des différents événements de l'intérieur un second flot de 3 à 5000 personnes vinrent se joindre aux premières. Elles furent hospitalisées au Lazaret, chance que n'eurent pas leurs prédécesseurs mais dont elles seront bientôt privées à cause de l'approche du pèlerinage de la Mecque.

On estime donc environ de 11 à 15,000 personnes, les Améniens campés à Beyrouth. Il ne faut pas oublier que c'est une population essentiellement flottante qui, tous les jours, augmente ou décroît en se renouvelant.

LONGIN (La Syrie) (à suivre)

ՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ստորեւ կը գնեմ բարգամուրիւնը Մ. Լոնգինի հայաճապարկ յօդուածին մէկ մասին, «Լա Սիւրիէն անցնելով» Մեր ընթերցողներէն կը խնդրեմ որ իրենց Սուրիայի օտարազգի բարեկամներուն կարգալ սան այդ յօդուածին Ֆրանսիէնք, որ բերքիս մէջ այսօր առատապաւն է մասամբ եւ դեռ ատուցակելի է:

ՍՈՒՅՑՆԵՐ

ՀԱՅՅԵՐԸ ՊԵՅՄՈՒԹԻՒՆ ՄԵՋ

Վերջին օրերս մամուլն զբաղեցաւ Պէյրութի հայ գաղթավայրերուն կարեւորութեամբն ու դերով Լիւանոսներ, քանի մը կարեւորանքներ, ծանուցիւն քիչ շատ քամին լուրեր մէկը, (պատճառներով մը, որ լաւ կը ծածկէ եւ որոնք իրականութեան մէջ ամենուրեք զայնուած գաղտնիքներ են) կը գրգռէ մամուլի պայքար մը ժամաւոր, նման այն մանրէներուն՝ որոնք զոհ են գաղթի, կ'ըսէ. ի՞նչ ամբաստանած հայրերը: Ուրիշ մը, անցիտակցաբար ծառայեալով հանրածանօթ շարժումի մը շահութեան, արեւմտեան Պէյրութի կը պատմէ: Նայն իսկ «Պէյրութ» մեր համակրելի պաշտօնակիցը կը մատնանշէր, բազմաթիւ հայկական զանազան գաղթավայրերու մէջ, զոյրութեան 46 թօնախառնութեան:

Ուրիշ կողմէ կը տարնին, և իրաւամբ, նողկացուցիչ և ապականած հոտերէն որ կը բռնեն կիսաբոլոր եկերող հոսքան, բարեզրի դործարանէն մինչև հանրակառօն ընկերութեան շէնքը: Ստոյգ է որ հոսք գոյութիւն ունի, բայց պիտի տեսնենք թէ հայերը չեն անոր միակ պատասխանատուները:

ՔԻՉ ՄԸ ՊԵՅՄՈՒԹԻՒՆ

Որովհետեւ բողմաթիւ Պէյրութցիներ, առաւել ևս օտարներ, ծանօթութիւնը չունին այս հայի. գաղթավայրերուն որ շատ արժանի են հեռախօսութեան: Մենք օւղեցինք իրր ականատես, օտաւգել վիճակը վերոյիշեալ գաղթավայրերուն, բանի տեղ չընելով վտանգը սուրբախար և կամ օւրիշ օտաւգել և օրքեր վերջաւորութեամբ հիւանդութիւններու: Կրիկիոյ և Զիւսիւսի Սուրիոյ մէջ 1920ին և 1919ին տեղի ունեցող զէպ-

ԷԼ-ԻՍԹԻՊԼԱԼ

ՕՐԱԲԵՐԹԻՆ՝ ՄԵԿ ԳԵՆԶՍԱԿԱՆ ԲԱՂԿՏՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՅՐԵՐՈՒՆ ԵՎ ՍՈՒՐԻՅԱՆ ԵՒ ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՅՄՈՒԹԻՒՆԸ

Պէյրութի Էլ-Իսթիպլալ օրաթերթը՝ երկու շաբաթ առաջ «Մենք և Հայերը. Բաղկատութիւն» վերնագրին տակ յօդուած մը հրատարակեց որուն ղլխաւոր մասերը թարգմանել կ'արժէ:

«Արվէթ» (Ժամկանուով յօդուածագիր կ'ըսէ.

«Օտանեսան Անտուրի մէջ հայերը ըլլալով մինչ այն փոքրամասն և կեղեքեալ ժողովուրդներէն օրոնք թուրքերու կողմէ մեծ մասամբ ոչխարներու նման մարթուեցան, ջարդուեցան, և բանտերու, փրատակներու և սուտորվայրերու մէջ փակուան, ինչպէս նաեւ իրենց ստացուածք և կարուածները յափշտակուեցան և գրաւուեցան:

«Իրենց արտաքսուածը կը նմանի իսրայէլացիներու փախուստին փարաւոնի կեղեքումներէն. ուստարներութեամբ՝ որ անոնք անապատներու մէջ չմնալով քաղաքներու և գիւղաքաղաքներու զիմեցին և օրապահիկներ հայթայթեալու և աշխատութիւնով ապրելու եղանակով: Մեր Սիւրիոյ և Լիւանոսական սահմանի բնակիչներէն ուսանց ղլխուն վերջերս իրենցուած հարուածները ու կեղեքումները՝ հայերու ճակատագրաւոր զոհողութեան օրինակ կը կազմեն զիրենք:

«Ձանք ուզեք այն բարբարոսական անդթութիւնները մասնաւորելով երկարել խօսքերնիս, որովհետեւ նպատակն է բողմաւորութիւն մը ընել մեր գաղթականներու, աւելի ևս մեր կարգ մը անհատներու և հայերու միջև:

«Ժող չնեղուին մերինները, երբ իրենց ընենք թէ հայերը չունենող՝ եւ յուսահատութիւն և գոհաւորութիւններու ճամբուն մէջ ձեռքերը ծալած դադար չտուող կենդանի ազգերէն են եւ ուրիշներուն օրինակ կը կազմեն:

«Անոնք (հայերը) մեր մօտ հասած գի-

(*) Մ. Խ. — «Արվէթ» ծածկանունին տակ գրողը մեզի ծանօթ Լիւանոսցի Մարոնի մըն է, ալիսաւուր բնագծի մը անդամ, եւ սոսկ ալիսաւուր պատճառաւ մը պէտք է. եւ ճիշդ այդ պայմաններին պատճառաւ է որ ստիպուած է իր անունը ծածկել. կը ուսանէ քի պիտի ունենանք առիթը քի՝ իր անունը եւ քի իր յուսակարը ծանօթացնելու մեր ընթերցողներուն:

քերու պատճառաւ բաղմաթիւ հայեր ճամբայ ինկան զէպի Լիւանոս, որ աս մէն առան վայր ապաւնի և ապաստանարան եղած է հալածուողներու: 10—12000 անձինքներէ՝ բաղկացած հոսանք մը իրեն երկարող հայրենիք ընտրեց Պէյրութը: Երեսկայանի ապաւնարութիւնը, առիկայ հանրային իշխանութեանց գործածած բառն է ի տես այս հոսանքին՝ որ կուգար մեզով ապաստանարան և պաշտպանութիւն խնդրելու յանուն աւանդութեան, Վրանս ներու առժամանակեայ կարգադրութիւն մը, անոնք մեծագոյն մասը բանակիմթե բանօցին և հանրակառօն ընկերութեան շէնքին միջև զետեղեց օվ օրականաօտեւ եղած է 1919ին խնդրի տեղաւորման այդ գործադրներուն, անկարելի է որ չըմբռնէ թէ ալիսաւուր փոփոխութիւն մը կայ ներկայ գաղթականներուն մէջ: Ինչ յետոյ ներին զանազան պատահարներու հետեւանով, 3—500 հայ անձներու երկրորդ հոսանք մը միացաւ առաջիններուն: Աստիճան տեղաւորութեան Գարանիթիայի շէնքին մէջ, այս բախտը չունեցան իրենցմէ աստիճանները, և որմէ չուտով պիտի զբօսէին Մէքէի ուստաքանութեան մօտաւորութեան պատճառաւ:

Ուստի մօտաւորապէս 11—15000 հոգի կը հաշուին Պէյրութ սպաստանած հայերը: Պէտք չէ մոռնալ որ այդ բոնակութիւնը այնքան չարժեքն է որ աս մէկ օր կ'աճի կամ կը նւազի նորագունելով:

Un prétendu danger
LES ARMÉNIENS A BEYROUTH

La presse s'est occupée ces derniers jours de l'importance et du rôle des camps arméniens à Beyrouth. Des reporters, quelque peu regardants ont annoncé des nouvelles de plus en plus fantaisistes. Tel, pour des raisons, qu'il cache bien et qui sont, en réalité secrets de polichinelle, déclaine une campagne de presse virulente comme les bacilles dont il accuse les Arméniens d'être les victimes. Ou autre, servant inconsciemment les intérêts d'un certain mouve-

ment bien connu, raconte des extravagances. Jusqu'à notre sympathique confrère Bayan qui indiquait la présence de 46 tuberculeux dans les-divers camps arméniens de la ville.

On se plaint, à juste titre, d'ailleurs, des odeurs nauséabondes et pestilentielles qui hantent la route de la corniche depuis l'usine à gaz jusqu'à la Compagnie des Trams. En effet, ce parfum existe mais nous verrons que les Arméniens n'en sont point seuls responsables.

ՀԱՊԵՇԻՍՏԱՆԻ
ԲԱԺԱՆՈՒՄԸ

չերի հետևանք որ անհաշիվ զորքեր
որ մէջ մէկ տեղ գրաւած և գործի և
գրաւումի սկսած են անհաշիվ զանազան
տեղ և չկան, մոլորութիւններն չեն
էրկ մարդիկը խաղերէ և թատերաբե-
մի-գուարձութիւններէն հետեւ և կի-
ներն ու աղջիկներն ասեղ և օտայնա-
կութեան գործերու, մաս մ'ալ տունե-
րու մէջ սպասուորութեան յարցան,
բայց միշտ պարկեշտօրէն:

«Շատ անգամ անհաշիվ որ անոնցմէ
ամենք մեր այլեւ ճիւղերու մէջ մը-
ջութի ելան, զմեզ զարմանքի և քիչ
մ'ալ նախանձի մէջ ձգելով:

«Մարդ» իր շարժումներու կացութիւն
խառնուի ու հայտնաբերով, գործով ու
գործողութիւններով, ինչպէս և իր
թախսութիւն ու արարչութիւնով կը
հասկնանք թէ ո՞վ է. նոյն մարդը, նոյն
անհատը յաճախ օրինակ կը հանդիս-
նայ իր հայրենակիցներուն և արարչին
իր ամբողջութեան: Մենք անհասկնա-
վաղիքն զանազան ժողովուրդի նկարա-
գրային հանգամանքներն կը հետեւեցնեն:
«Հայը ապրի կ'օգտուի օւստի կը հի-
մադրուի աշխատութեան և գործի,
իսկ մենք որ դիմենք խօսքերու և ար-
տուհիներու, կենդանի ազգերն» օրոնի
իրենց լատուկ գիրք մը կը փնտռեն այս
շխարհիս մէջ, կ'աշխատին խաղաղիկ
կը գտնեն գիտական և հաստատուն
կը մնան ճիշդով:

«Մենք էլ զատ օրին» գիտէ և կը
հաւատայ թէ գործի մէջ հաստատութիւն
և ամօթ չկայ. իսկ մեզի՝ գիտնալով և
հաւատալով մէկտեղ, չենք գործեր ևս
հաւատին առանց գործի անպատշաճ
տեղ կը նմանին:

«Պարտին մէկը ուշադրութիւնս կը դրա-
ւէր անցեալները օտար (հայ) կողմէ ը-
տեղ» անմասն գործունէութեան վրայ,
իրեն պատասխանեցի թէ, մեզմէ շատ
օրիններն այդպէս են, գործի կը փու-
թան ու կը փարին անոր՝ ըլլալ գաղ-
թալարի՝ ըլլալ իր ծննդավայրին մէջ,
կը յոգնեցնեն իրենց մարմինն ու միտ-
քը մեզմէ աւելի շատ: Մինչդեռ մե-
րիններն իրենց ընտանիքներէն անկա-
տուկով և պանդխտութեան նստաւայր-
ութեան ու տեսակ տարակ հիւանդու-
թիւններու ենթարկուելով, իրենց երկ-
րին մէջ պէտք եղածին չափ աշխա-
տին աւելի խելացի գործ մը ըրած պի-
տի ըլլալին:

«Մտնուանդ անոնք» օրոնք տեսակ
տեսակ դժուարութիւններով կը կը
վերադառնան քիչ-չատ կարստութիւ-
նով մը, կը կենան հոս անգործ եւ ձե-
ռնթափ, որպէս թէ Լիբանանի մէջ ա-
մառանցի եկած ըլլալին»

Ահա արար դիտողի մը տեսութիւնը
հայ գաղթականներու գործունէութեան
նկատմամբ որ նպաստաւոր է մեզ:

Սակայն ուշադիր ըլլալն անորայն
օկըմունքներն խօսքերուն թէ «անհա-
տուկ մը կը կենան հոս անգործ եւ ձե-
ռնթափ» զորային վիճակը եւ անոր համեմատ
գործեն ու ապրին...:

Սա՛ աւելցնենք թէ յօշուած իրենց
գաղթականներուն հետեւելի օրինակ մը
ըլլալու համար գրուած է հիմնական
և չ'օրորելի խօսք մը գովեստի բառե-
րու և գործնական ըլլան:

Որովհետեւ, ինչ ընծա խօսքերն...
«հա՛ մեր ազգային-առնական, ազ-
գային-ազատական կամ ընկերային կա-
թութիւնը, եւ «հա՛ իրենցինքն անցեալին
կամ ներկայիս մէջ:

ԺԱՆՈՒՄԸ ՆԱԶԱՐՈՒՆԻ
ԳԵՂՈՐԹ ԵՄՈՅԻՆ 1926

ՍՍ.ԿԱՐԱՆ	
7 Մայիս 1926	
Եգիպտոս, Ոսկի Ս. դնկ.	792
Սքերլին	771
Տոլար	159
Օսմ. Հնչ. Ոսկի	695
Ֆրանս. »	601
Անգղ. »	765
Թրք. քրքադրամ	83
» » Պ. Օ.	115
» Արժաք Մէհիս	63
Սուր. Ոսկեդրամ դ. Ե.	14,375
Յ. Դուրքեան և Ն. Շիրինեան	

ԵՐԵՍՓՈՒՆԱԿԱՆ
ԺՈՂՈՎՈՐԵՄԵՆ

Գաղթականներու ընտանեկան
իրաւունքները

Մենք Լիբանանի բազմաթիւ գաղ-
թականներուն ալ, քաղաքացիական
ժողովներու մէջ մէկ մէկ պիտի տրուե-
լու ծրագրի մը ներկայացուցիչը էր կա-
ռավարութիւնը երեսփ. Ժողովին:

Պ. Թադեւոս. — Գաղթականները պէտք
չէ ազգայիններ նկատել. ոչ մէկ ըն-
տրական իրաւունք կրնայ տրուիլ անոնց
ներք. գործ. անօրէն. աւելցնելով գաղ-
նագիրը. իրենց իրաւունք տուած է:
Պ. Խաղէ. — Երբ իմաստով յօդուած
մը ցոյց տուէք մեզի: Դաշնագիրը կ'ը-
սէ թէ, «այս դաշնագրով Օսմանեան
կայսրութիւնէն բաժնուած երկրներու
ընտանեկան իրաւունք պիտի օժտուի
... և այլն»: Արդ Լիբանանի թաղերային
չքաղաքացիական ուժովը այդ դաշնագիրն,
որ արդէն րան մը ըսած չէ այդ մասին:
Գաղթականները չեն կրնար այդ գաղ-
նագիրն արամադութիւնէն օգտուիլ:
Իշխանութիւնն էր որ միտցուց հոս հայը
թաղային. ապա անոնք, ու մեզի ըսաւ.
«հա՛ մեր մօտն ու արիւնն են ասոնք»:
Իշխանութեանց կրնայ բարեկամ ի.
րաւունքներ տալ անոնց, ոչ թէ մեզի:

Պ. Տաճմուռ. — Զգուշորէ՛ք ջաշխարհի
պէս, որ վտանգը չտեսնուի: Կամ արդ
չեք կը վազէ: Վտանգը Լիբանանի գաղ-
նագիրն է, որ գործիքիւն չեն, և գաղ-
թականներուն կուտայ ապաստանած
տեղերուն ազգութիւնը: Հայերը տե-
ղերին պիտի բռնեն: Զանչի մէջ իս-
լամներուն աթոռները պիտի գրաւեն ու
ընդհանուր անոնցմէ բազմաթիւ են:
Օմար պէյ Տաճմուռ. — Ո՛ր այս ժողո-
վը հայերուն Լիբանանեան հպատակու-
թիւնը կրնայ ճանչնալ, օ՛ր ալ Լիբանանի
գաղնագիրը մեզի համար իրենց գոր-
ծագրութիւնը [Աղմուկ քրահին մէջ]:

Պ. Տաճմուռ. — Ընտանեկան տեսն
հայոց քուէները օգնեցին մեզի մեր
աթոռները ձեռք բերելու՝ գործնակա-
նապէս անոնց իրաւունքները ճանչնալ:
Օմար պէյ Տաճմուռ. — Վաղ անցի՛ք
մեր աթոռներէն՝ քան թէ...
(Աղմուկներ. նախադարձ զանգար կը
զօրեն):

Նախագահ. — Բուէի կը դնեմ թէ
Պ. Հայտաբեր յանձնաժողովի մը զրկե-
լու բանաձեւը, եւ թէ գաղթականներուն
ընտանեկան իրաւունքը չ'որհող կաւա-
րական ծրագիրը:

Երեսփոխաններէն 8 հոգի բանաձեւին
8 հոգի ալ կանգնապարտութեան ծրագիրն
ի նպատակ քուէ տուած ըլլալով խնդի-
րը ուրիշ նիստի մը յետաձգուեցաւ:

ՀԻՊՈՒՍՏՈՒՄԸ ԲԱՆՏԻ ՄԵՋ
Ա՝ ՄՈՒՏԱՎԱԿԱՆ ՍԱՅՈՒՆՈՒՄԵԱՆ
ՆԵՏԱԽՐԱՄԱՐԺ ՄԱՆԵՐԱՄԱՆՈՒ-
ՔԻՆԵՐԸ

Նեքիմ Ապալլա, Պիլոսոփ 19 տա-
րեկան իսլամ մը եւ օրհնագործ: Թեեւ
նեսպանուած ուսիկանքի մը կողմէ,
եւ երկուսեք Ռիվոլիւի 2-3 հարուած
ալ փոխանակուած՝ բայց ի վերջոյ իս-
լամ (Նախհրամ) տու մը մտած, եւ ան-
կի անհետացած է: Բայց Սուրիա. Ե.
գիպսոս, Պաղեսթին ալ հեռագրով իր
անունն ու դիմագծեր իմացուց ուսի-
կանութիւնը. ձեռքալուծիցը ան-
խուսափելի է՝ կ'ըսէ, Վա Սրիա՝ քե-
րը, երբ մեղաւորները գալի՝ գալիսնի
չ'ապանեն, ոնիրին գալիսնիք ապահո-
վելու համար:

Կ'երեւի քի 8 ամիս է իր հետապնդ-
ուի գործը:

Կիրակի կես գիշերին ձեռքալուծե-
ցաւ Ռուսմանիոյ դեր-Տիւլասոսը՝ Պրն.
Ժորժ Հաւաս, որ զոնին կնոջ եղբայրն
է, ինք ալ նմանապէս մեծահարուստ:
Իր քի ինք գաւնել տուած ըլլալ իր
փեսան:

Անտարդիի եւ փեսային միջեւ ծագած
գոտորիքը իր քի ծագած է՝ կ'ըսէ Պ.
Անտար Երվանդ, 100,000 հնչում ոսկիի
գումարի մը պատճառով՝ որ մեծնողը
պատճ. տուած էր Պ. Ժ. Հասնաի բա-
ւական անեկ իվեր, եւ ոնիրին օրը՝ բո-
ժամը 10ին պիտի դատարն դիմէ կողմ
զոնը երբ նոյն ժամուկ տեղ պարծ գայն
զարկած չ'ըլլար: (Նախհրամներ)

ՍՈՒՐԻԱԿՆ

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

— Մայիս 9ին Համմայի եւ Տահր էլ
Պայսարի մօտ սպանուած էին 2 քրիստ.
2 քրիստ. Կառավար իւր 4 զինուե-
րու տուգանք դրաւ 500ական հնչում ո.
եւ 42 մեծամեծներ Պապապա բերուե-
ցան իր պատանդ:

— Ապրիլի սկիզբէն փինջեւ այսօր
40ը անցաւ Շուշի եւ ձեչիքի մէջ,
անհասկանալի ուղանումներու քիւր:

— Բաւայի դէմ յարձակման մասնակի-
ցողներէն թալուփ եւ Սրբաբեկ տղա
արձակուլ դատական վիճակն դէմ դի-
տողութիւն կ'ընէ «Լօրիան»:

— Երեւ պետք, թալար փառա ամիր,
Շէյխ Մահմուտ Ապալաֆի եւ Իպրա-
հիմ էլ Արաւ անձնատուր եղան ամ-
սուս 9ին Սուրիա երայով:

— Շուշի դեպքերուն պատճառաւ
Մայիս 16ին ըլլալիք քաղաքացիական
ընտրութիւնները յետաձգուեցան մինչեւ
Յունուար 1927:

— Ամնիոյ գործադուր իր սուր հան-
գումներ կորսնցնելու նշաններ ցոյց
կ'ուսայ. քերքերէն մաս մը սկսան հը-
րաւարակուիլ: Կամաւոր գործաւորներ
կ'արձանագրուի անհաշիվ քուով. մի-
այն Լոնտայի մէջ 75000 կամաւոր ար-
ձանագրուած են, գաւառներու մէջ ա-
ւելի շատ:

— Ֆրանս. Բ. Բոմբերի Շուշի
այցելոց եւ յորդուրդ որ քրիստոնէյալ եւ
քրիստ. վերջ տան բեմամուրեանց:

— 2,000 000 ռուպլի յրկեր են ան-
գղիոյ դուրձուրական միւլքեան պոլ-
տեկի սեփականներ. ասիկայ երկրորդ
անգամն է:

— Պաղեսթին գաղթիկներ պէտք է գի-
նան որ Զորեգաթի եւ Ուրբաթ օրերը
միայն կրնան օգտուիլ նամբու ապա-
հովութեան համար կառավարութեան
ձեռք տուած միջոցներէն:

— Զաղուլ փառա իր նախագահ
«Վաֆա»ի պատգամներով Մայիս
10ին, վաւերելու 53,000 տղաք Ամե-
րիկացի օկիքն Ֆոլք, որուն ամու-
տիքը աւիաստան եր Գիպս. անկախու-
թիւնը յաջողցնելու փոփոխանով:

— Մարոքի վերականգն պատերազմը
նպատակ ու հաւանականութեամբ Մայիս
11ին սպանիացիք 2 մեծաւալ եւ 12
վիրաւոր ունեցան: Բայց շատ գերի ա-
ռին՝ նաեւ 2 քնդաւոր եւ 12 մերայ-
իւր:

— Մայիս 11ին Ֆրանսացիք Բերքի
(Մարոք) հաւաքակողմէն 10 բիլոմեր
դեպի Թեքի—Ղալի եւ 12 բիլոմեր
ալ դեպի Նասոս յուսացան:

Թրանսիլ զաւուրեցաւ դաւանակից-
ներէն Մայիս 11ին:

— Մայիս 10. գործի սկսեւ է Ժե-
նեվի Ազգերու ժողովին յանձնաժողովը
պիտի գրաւի Ազգերու Ժողովին յա-
ռաչիկայ կազմը ուսումնասիրելու
խնդրով:

— Գերմանիոյ մէջ երեսուն ելաւ
ծայրայիղ Ազգայնականներու մէկ դա-
ւադրութիւնը Պերլինի վրայ յարձակե-
լու:

ՍՍԱՅԻՆՔ

1.— Մեր դրականութիւնը, Պ. Արաւի
Զօպանտեան: Շատ շանեկան բովանդա-
կութեամբ:

2.— Հայ Ազգը մեղաւոր չէ, նոյն-
պէս Պ. Արաւի Զօպանտեան, 2 կտո-
ներն ալ վարպետի գրչէ ելած Տպա-
գրութիւն Թ. Պողոսեան, Փարիզ:

1.— Փառիկ կարմիր գլխանցաւոր:

2.— Կօշիկ հագած կասաւ: Ման-
կանց մասնաւոր: Հրաւարակութիւն
Թ. Դ. Արաւտեան Պոլսէ:

— Որբաբախտ, Մեծ. Արեւի որ-
բերու քնկերակցութեան հրաւարակու-
թիւն: Կ'արժէ հետաքրքրուիլ ու քաջալե-
րել:

— «Կրքախրաց» ամսագիրը ճոխ
բովանդակութեամբ. 5-6 միացալ քի-
ւը՝ Մարտ-Ապրիլ. գին 15 Ս. Դ. պատ-
կեալագրող գրական, լուրջ ամսաթիւ:
հրաւարակութիւն Տիւր Ե. Բեքեբեան:

— Ազգ. Գերիլ ինչ Այլ յանքն հե-
փայտի. հրաւարակիչ Կ. Տօնիկեան

ՎԵՐՅԻՇՈՒՄՆԵՐ

ԱՆՅԵԱԼԻ ԿԵԱՆՔԷ

Վարդան անկողնոց բարեկամ
Թովմ. Շիշմանյան:

1.— Մեկուսացած խցիկիդ մէջ մե-
նաւոր,
Խիցող սրտիդ մէջ ծրարած ապահով,
Թախծոս նախով նաեւ լռիւն անտուով
Խոնկ ունէիր անցեալ կեանքի դարա-
ւոր:

2.— Չունին, գիտեմ, եղբի համար
հրապոյր
Առաւելային սեւ վայելմեք վաղան-
ցիկ:

Այլ սիրէիր հեռու մնալ միեակիկ
Ժիւ ժխտեմ, հանդիմանք անամբոյր:

3.— Տարիներու ծանր լուծին թակ
կրեմ
Կուրծիդ մաշած, ձեռնդ դողդոջ վեր
թվար,

Գրիչդ միտ աւագորէն կ'ընթանար
Հիւսել զաղեր ազգիդ համար հա-
լածուած:

4.— Սեւ օրերուս մէջ էիր ինձ միտ-
քար,
Մըբ բնամուտն ծանր բեռը անողով

Ինկած վրաս, կը բողբոս դիւ ան-
նշուկ:

Ու կը ննեւր գրեթէ բիւս ուժ մը ան-
արդար:

5.— Թոխան խղիւղ մեծ յոգնաւոր
շանկերու:

Մի ապաստե՛ր ո՛չ մի անձէ վարձք դոյզն
իցի:

Այլ քու սիրտի ուղեմ սոսկ սրտիդ մէջ
Անխիղճ մարդէ մնալով միտս դու
հեռու:

9—5—926 Ջահիկ. Ս. Օ՛ՂԱՆԵԱՆ

ԴԱՆԱԿԻ ՄԸ ԶՈՆ

Քաղաքիս մեծահարուստներէն Ապ-
սալլան Մուսալվար շաքաթ օր կե-
սօրէն առաջ իր քանքը առնել ինքնա-
շարժ նստելու կը պատրաստուէր. ին-
չամ երեսասարդ մը դանակի խորունկ
հարուած մը տուաւ. վիրաւորը հիւան-
դանոց տարուեցաւ: 24 ժամ վերջ մե-
ռաւ. մեծ հաջողութեամբ քաղաքացու բռ. օրը
ԳԱՂԹ. ՏԱՐԻՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒԻ

Գարանքինայի կողմի քանք մը հայ
զաղքաւորներէ կուտի բռնուէր եւ եւ
իրենցմէ մին ունէն ծանր կերպով վի-
րաւորուած է դանակով:

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Մեր բաժանորդներէն անոնք որոնք միջնէն այժմ չեն վճարած ի-
րենց տնային տարուան բաժնեգրեցները թող հաճին ամենամօտիկ ժա-
մանակի մէջ փութացնել իրենց պարտքերը, հազառակ պարագային
ստիպուած ենք ուրիշ միջոցներու դիմել: ՎԱՐԶՈՒԹԻՒՆ

«ԼԻԲԱՆԱՆ»Ի ՅՕԴՈՒԱԾԱԳԻՐՆԵՐՈՒՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Թերթիս մէջ հրատարակուելիք ամէն յօդուած ու գրութիւն պէտք
է կրէ ներկայանալ ստորագրութիւնը: Նոյն իսկ կեղծանունով հրատա-
րակուելիք պարագային, պէտք է կեղծ անունին տակ 2 փակագիծերու
մէջ գրել որոշ կէտով իսկական անունը՝ որ կը մնայ գաղտնի:

Մի միայն կեղծ անունով թերթիս դիմուած ո՛ր է գրութիւն չի
հրատարակուիր: Գրութիւնները մէկ էջի վրայ գրուելու են: Եւ ցոյց
դիւրաւ կարգաւորուելիք գրով, կարելի եղածին չափ ալ կարն: ԽՄԲ.

ՇՔԵՂ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Մերձ. Արեւ. Որբ. Ընկերակցութեան Ակումբի մէջ
Թրամվայի ընկերակցութեան մօտ ընդ նախապայմանով

ՎԱՀԱՆ ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆ

Մ. ՊԵՇԵԿՅԱՆԵԱՆԻ

3 Արարուած ողբերգութիւնը

Եւ

ՊԱՇՏՕՆՍ ԽՈՄԲԱԼ Է

Ներածողաւոր զանգ

Կը բեմադրուի Մերձ. Արեւ. Որբ. Ընկերակցութեան կողմէ:
Միջնաբերդներուն պիտի նուագէ Մ. Ա. Ո. Ը. նուագախումբը:

Մայիս 15 Շաբաթ երեկոյ ժամը 8:30 ին

Ա. ԿԱՐԳ 25 Ս. Դ:

Բ. ԿԱՐԳ. 15 Ս. Դ:

ԱԶԴ

Յառաջիկայ կիրակի Մայիս 23, ժամը 10,30ին
Մերձ. Արեւ. Որբ. Ընկերակցութեան անգամակալ ընդհանուր ժո-
ղով տեղի պիտի ունենայ

Օրակարգ: Վարչութեան վեցամսեայ տեղեկատուութիւնը եւ նոր
ընտրութիւն:

Բոլոր անդամներուն ներկայութիւնը անհրաժեշտ է:

Կը խնդրուի անգամատեսները միասին բերել:

192 93

ՆԻԿՈՂՈՍ ՍՈՒՐԱՏԵՆ ԵՒ ԼՆԻՍԻՐԻ ԹԵՐԶԵԱՆ

ՍՈՒԱԶՆԱԿԱՐԳ ԶԱՅ ՍՈՒՓՐԻՉՆԵՐ

Կոկիկ, մաքուր ու հաշտաւոր գործ. Փլաստիկ Գանձ, թիւ 8
ճեղքագրութեան ետեւը:

184

ՊԵՅՐՈՒԹԻ ԱՍԵՂՆԵԳՈՐԾՆԵՐՈՒՆ

ՎԵՐՅՈՒՄՆԵՐ ՈՍԿԻՆՈՅ ՊԵՐԳԵԼԻ ՄԸ ՊԵՏԻ ՏՐՈՒՄ

«ՔԱՂԴԵԱԿԱՆ ԱՍԵՂ» ԱՇԽԱՏԱՆՈՑԻ ԿՈՂՄԷ

Աստիճանադարձութիւնը եւ վարձ ապրանքները հաշտաւորուելու եւ
յառաջացնելու համար, Մայիս 3, 1926ին, «Քաղաքական տնտեսի»
վարչութիւնը մրցում մը պիտի բանայ ՊԵՅՐՈՒԹԻ եւ արդարեւ
բոլոր ապրանքները կ'իյնան. աղքատներուն համար: Այս մրցումը պիտի
տեւէ 2 քաղաք — այսինքն Մայիս 3—17: Տեղի պիտի ունենայ աւ-
ստանացիներէն շինարար մէջ, որ կը գտնուի Գարագոյլ—Էլ—Ապիս մօտը,
ունաց ՄԷՆ ՄԷՈՎԵՐ ԵԿԵՂԵՑԻՔԻՆ ֆոլք: Փողոց Անթուր Իպրանիմ Էսէ
թիւ 14: 60 ոսկի մը պարգեւ պիտի բաշխուի ամենէն ճարտար
աստիճանադարձներուն թիւին յանձնաժողովի մը ձեռնով՝ որ ՊԵՅՐՈՒԹԻ
քի ամենամեծահասարակականութիւնը բաղկացած է: Բոլոր ուսանողները
կը հրաւիրուին մասնակցելու այս մրցումին, ներկայանալով
ապրանքներէն շինարարութեան համար, ըլլալ անհատներ 7,30
էն մինչեւ 12: Կէսօրէն վերջը 1,30էն 7: Ապրանքներէն մէջ փոքր
նմուշ մը պիտի բաշխուի որ յանձնաժողովի անդամներէն պիտի ընտրուի
պարգեւներու բաշխումը պիտի ըլլայ Բ. 17 Մայիս 1926

ՊԵՅՐՈՒԹԻՆԵՐԸ ԶԵՏԵԿԵԱԼ ԿԵՐՊՈՎ ՊԵՏԻ ԲԱՇԽՈՒՄԻՆ

1.— Պարգեւ. 25 ոսկի սուրճական

2.— » 15 » » » »

3.— » 10 » » » »

4.— » 6 » » » »

Վերջին 4 պարգեւները մէկ մէկ ոսկիէն = 4, զուգար 60 ոսկի Լ.

ՏՊԱՐԱՆ ԼԻԲԱՆԱՆ

ՊՈՒՐԶ ՓԼԱՍ ՏԸ ՔԱՆՈՆ

ՓՈՂՈՑ ԻԹԱԼԻ ԵՒ 9 ՊԵՅՐՈՒԹԻ

Պատիւ ունինք յայտնելու յարգելի Կատարականութեան թէ՛ Հայերէն, թէ՛
թուրքերէն եւ Արաբերէն լաւագոյն տեսակի եւ բոլորովին նոր գրքերով, ինչպէս
նաեւ լաւագոյն մեքենաներով՝ կը առնենք ապրանքական ամէն տեսակի գործեր
Առեւտրական եւ վաճառակ. բուրգեր, տեսակներ եւ հաշտաւորակներ:
Այցեցումներ, պատրաստի եւ բուրգի անքերներ:
Հարսանեկան եւ այլ հեւաւորագրեր, ամէն կարգի ռեկլամներ, ազգեր եւ
երջաբերականներ:

Փոքր ու միջակ պրոպագանդներ, պարբերաբերքեր՝ եւեթ լեզուաւ:

Շօշափներէն եղած ապագրանքները կը կատարուին փութով եւ դիւրամա-

չելի պայմաններու տակ: Գիններու արտակարգ զեղջ ամէն տեսակի աշխատու-

թիւններու համար՝ կատարեալ ճշգրտութեամբ:

Դիմեցէ՛ք Տպարան ԼԻԲԱՆԱՆ Ի՛ Եւ շօշափի միջոց:

Վարչութիւն

ՏՕՔԹ. ՆԱՀԱՊԵՏ ՄԱԶԼՈՒՄԵԱՆ

ԵՏԵՍՆԵՐԻ ՈՅԺ

ԶԱՀԼԷ

Եւստանաւոր կերպով կը դարձանէ տնտեսներ. իր ձիւղին
վերաբերեալ ամէն տեսակ աշխատանք կը կատարէ խիստ ճարտա-
րութեամբ խղճմտութեամբ ու ճաշակով:

Տասնընեք տարի փորձառութիւն

Կը բաւէ դիմել ու փորձել

181

ՍԻԿԱՐԷԹԻ ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ՄԵՆՈՒԿԱՆԵՆ ԵՒ ԼՆԻՍԻՐԻ

ՖԸՐԸՆ ԵՐՊՊԵՔ—ՇԵՅՆԱՀ

Կը պարտաւորուին ամէն տեսակի լաւագոյն ծխախոտի սրկարէթներ,
կատարելագոյն դիւրամատչելի գիններով, մեր սրկարէթները կը ծախուին
ամէն կողմ, քեմբերը, շուկայի ծխախոտի վաճառատուները:

Միայն ծխեցէ՛ք Մանուկեան սրկարէթները, որոնք թէ՛ դիւրա-
մատչելի եւ թէ՛ լաւագոյն են բոլոր խրանանեան սրկարէթներուն մէջ:

Դ Ի Մ Ե Ց Է Ք

ՀԱՃԻ ՀԱՍԱՆ Եւ ՊԵՏԻ ՀԱՍՊԻՆԻ ՕՇԱՐԱԿԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆԸ

Սուր Ապու Նապր Եւ Կային ծայրը

Հանք. Առողջապահութեան Տնօրէնութեան վկայուած են:

Ո՛վ յարգելի Հայրենակիցներ երբ մեր գործարանը դիմեք
պիտի գտնէք վարդի, մողի, մանուշակի, կիտրոնի, հիպոքրատի,
Թէփի, հիւսի, ելակի, կորիզներու, վանիլիայի, եղերդի (հիւսիպա),
Հոտոմթութի եւ այլն. օշարակներու նաեւ ծաղիկներ ու վարդերու:

Կ Օ Շ Կ Ա Կ Ա Ր

Եւ ԼԻԼԵԱՆԵՆ Եւ ԼԻԼԵԱՆԵԱՆ ԼԵՆԻՆԻՐԻ:

Մեր բացած մեծ աշխատանոցին մէջ, կը պատրաստուին ԱՄԵՆԱ-
ՆՈՒՐԻ ՈՒ ԱՄԵՆԱՎԵՐՋԻՆ ՄՕՏԱՅՈՎ արանց եւ կանանց յատուկ
կօշիկներ:

Կը բաւէ միայն դիմել, ձեր իսկ համոզումով հաստատուելու հա-
մար մեր վարպետութիւնը ու մեր ձեռքէն ելած գործերու շիջու-
թիւնը, որոնք ամենազուարհանքն են իսկ կը գոհացնեն:
ՄԻՆՈՅ. Մեր աշխատանոցը կը գտնուի Կաւր փողոց թիւ 156 Բախիկ: